

Brüsszel, 2019.6.27.
COM(2019) 293 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

**Az EU és a délkelet-európai régió közötti tűzfegyver-kereskedelemre vonatkozó 2015–
2019-es cselekvési terv értékelés**

{SWD(2019) 282 final}

**Az EU és a délkelet-európai régió közötti tűzfegyver-kereskedelemre vonatkozó 2015–
2019-es cselekvési terv értékelése**

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETÉS	2
1.1.	Háttér	2
1.2.	A cselekvési terv tartalma	3
1.3.	Az értékelés céljai és módszere.....	4
2.	A CSELEKVÉSI TERV VÉGREHAJTÁSA	5
3.	AZ ÉRTÉKELÉS KÖVETKEZTETÉSEI	6
3.1.	Relevancia	6
3.2.	Uniós hozzáadott érték és fenntarthatóság	8
3.3.	Eredményesség	9
3.4.	Hatékonyság	13
3.5.	Következetesség	15
4.	KÖVETKEZTETÉSEK	16

1. BEVEZETÉS

1.1. Háttér

Az EU határozott intézkedéseket tett a biztonsági unió keretében annak érdekében, hogy megfossza a terroristákat és a bűnözőket a tevékenységüket szolgáló eszközöktől. Ezzel megnehezítette számukra i. a tűzfegyverekhez és robbanóanyag-prekurzorokhoz való hozzáférést, ii. tevékenységeik finanszírozását, valamint iii. az észrevétlen mozgást.¹ E munka egyik fontos elemét képezik az alábbiakra irányuló intézkedések: i. a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzése,² valamint ii. az illegális fegyverek bűnözők és terroristák részére történő szállításának korlátozása.³ A tűzfegyverekkel, valamint kézi- és könnyűfegyverekkel (SALW – a továbbiakban: kézfegyverek)⁴ való kereskedelem a bűnszervezetek alaptevékenységének része, és szorosan kötődik a terrorizmushoz, amelyre ezért megfelelő és határozott választ kell adni. Az EU-ba csempésztett tűzfegyverek és fegyverek fő forrása a Nyugat-Balkán⁵, és ezért ez a térség állt az EU és régióbeli partnerei között a biztonsági kérdésekben folytatott együttműködés erősítésének középpontjában. Ezen együttműködés szakpolitikai párbeszéd, valamint operatív és technikai segítségnyújtás révén valósul meg.⁶

2014 decemberében az EU és nyugat-balkáni partnerei egy 2015–2019-re szóló cselekvési tervet hagytak jóvá az EU és a délkelet-európai régió közötti tiltott tűzfegyver-kereskedelemre vonatkozóan.⁷ A cselekvési terv célja, hogy koherens keretet biztosítson az EU és a régió közötti együttműködésnek az együttműködés erősítésére irányuló céloknak és

¹ Áttekintés céljából lásd: Tizennyolcadik eredményjelentés a hatékony és valódi biztonsági unió megvalósításáról (COM(2019) 145 final, 2019.3.20.).

² Lásd: (EU) 2017/853 irányelv (2017. május 17.) a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról.

³ Lásd: 2015. decemberi cselekvési terv a tűzfegyverek és robbanóanyagok tiltott kereskedelme és használata ellen (COM(2015) 624 final, 2015.12.2.).

⁴ A kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer katonai célú fegyverek és lőszer (SALW); ide tartoznak az alábbiak: a) kézfegyverek: gépkarabélyok; katonai célú félautomata puskák és karabélyok; katonai célú revolverek és félautomata pisztolyok; könnyű géppuskák; géppisztolyok, beleértve az automata géppisztolyokat; b) könnyűfegyverek: nehéz géppuskák; ágyúk, tarackok és aknavetők, amelyek kalibere nem haladja meg a 100 mm-t; gránátvetők; hátrasiklás nélküli lövegek; vállról indítható rakéták és egyéb tankelhárító és légvédelmi rendszerek, amelyek lövedékeket lőnek ki, beleértve a hordozható légvédelmi rendszereket, valamennyi azzal a feltétellel, hogy hordozható; c) a kézi- és könnyűfegyverek részei; d) a kézi- és könnyűfegyverek kiegészítői (például éjjellátók, hangtompítók stb.); valamint e) a kézi- és könnyűfegyverekhez szükséges lőszer.

A „tűzfegyver” fogalma tágabb, és a polgári és a katonai célú tűzfegyvereket is magában foglalja. Az ENSZ tűzfegyverekről szóló, 2001. július 11-i jegyzőkönyve szerint tűzfegyver minden olyan hordozható csöves fegyver, amely robbanószer hatására töltényt, golyót vagy lövedéket lő ki, azt ennek kilövésére tervezték, vagy átalakítható erre a célra, kivéve az antik tűzfegyvereket és azok eredeti másolatát. Meg kell jegyezni, hogy néhány könnyűfegyver, például a rakétavető, nem tűzfegyver. A „tűzfegyver” kifejezés így nem vonatkozik minden kézfegyverre.

⁵ Az Europol súlyos és szervezett bűnözésre vonatkozó 2017. évi fenyegetettségértékelése, <https://www.europol.europa.eu/socta/2017/>.

⁶ Albánia, Szerbia, Bosznia-Hercegovina, Montenegró, Észak-Macedónia és Koszovó*. A jelen dokumentumban foglalt, Koszovóra való hivatkozások nem érintik a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban vannak a Biztonsági Tanács 1244 (1999) sz. határozatával és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

⁷ A Tanács 2014. december 4-i és 5-i ülésén (16526/14. sz. tanácsi dokumentum) elfogadott, 2014. november 14-i 15516/14. sz. tanácsi dokumentum; bel- és igazságügyi kérdésekkel foglalkozó, 2014. december 12-i belgrádi EU–Nyugat-Balkán miniszteri találkozó.

intézkedéseknek a partnerek konkrét igényei alapján történő meghatározásával, valamint hogy segítséget nyújtson a partnereknek a tűzfegyver-kereskedelem elleni küzdelem hatékonyságának növeléséhez.

Az e területen megvalósítandó mélyebb együttműködés szükségességére tekintettel 2018-ban a délkelet-európai partnerek a Franciaország és Németország kezdeményezése keretében kidolgozott és a Tanács által jóváhagyott⁸ regionális ütemtervet fogadtak el a Nyugat-Balkánon a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer jogellenes birtoklásával és használatával, illetve az ezekkel való tiltott kereskedelemmel szembeni, 2024-re megvalósítandó fenntartható megoldásra vonatkozóan.

A 2002-ben Belgrádban létrehozott és az Európai Unió által műszaki támogató egységként finanszírozott⁹ Kézi- és Könnyűfegyvereket Ellenőrző Délkelet- és Kelet-európai Központnak (SEESAC – a továbbiakban: Központ) mindig is a főbb szereplők egyike volt a különböző kezdeményezések közötti együttműködés és az uniós finanszírozási források régióbeli felhasználásának biztosításában. A Központ koordinálja különösen a rendőri szervek és vámhatóságok képviselőit, ügyészeket, valamint ballisztikai szakértőket magában foglaló délkelet-európai regionális lőfegyverszakértői hálózat (SEEFEN – a továbbiakban: nyugat-balkáni szakértők) találkozóit. E hálózat egy alcsoportot, a délkelet-európai lőfegyverszakértői csoportot (SEEFEG) is magában foglalja, amelyet a cselekvési terv elfogadását követően hoztak létre.

1.2. A cselekvési terv tartalma

A cselekvési terv célja: i. a bűncselekményekre vonatkozó információk és hírszerzési adatok cseréjének javítása; ii. az operatív bűnüldözési együttműködés javítása; iii. a statisztikai adatgyűjtés és -csere javítása; iv. a hálózatépítés elősegítése minden szinten; valamint v. a nyugat-balkáni partnerek tűzfegyverekre vonatkozó nemzeti jogszabályainak harmonizálása az uniós és nemzetközi előírásokkal. A cselekvési terv számos, 2015 és 2019 között megvalósítandó operatív intézkedést vázol fel három stratégiai cél elérése érdekében.

Az **1. cél** a nyugat-balkáni bűnüldöző hatóságok modernizációja. Három különböző intézkedés van tervbe véve e cél eléréséhez:

Az 1. intézkedés keretében a délkelet-európai régió valamennyi partnerének tűzfegyverekkel kapcsolatos kapcsolattartó pontot kell létrehoznia 2019 végére. E kapcsolattartó pontnak

⁸ A Tanács (KKBP) 2018/1788 határozata (2018. november 19.) a Kézi- és Könnyűfegyvereket Ellenőrző Délkelet- és Kelet-európai Központnak (SEESAC) a nyugat-balkáni tiltott fegyverkereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó regionális ütemterv végrehajtásában történő támogatásáról (HL L 293., 2018.11.20., 11–23. o.).

⁹ A többször, legutóbb a kézi- és könnyűfegyverek, valamint az azokhoz szükséges lőszer jogellenes felhalmozása és kereskedelme elleni küzdelmet célzó uniós stratégia keretében a Kézi- és Könnyűfegyvereket Ellenőrző Délkelet- és Kelet-európai Központ (SEESAC) által Délkelet-Európában végzett leszerelési és fegyverzet-ellenőrzési tevékenységek támogatásáról szóló, 2016. december 19-i (KKBP) 2016/2356 tanácsi határozattal (HL L 348., 2016.12.21., 60–71. o.) meghosszabbított és módosított, az Európai Uniónak a kézi lőfegyverek és a könnyű fegyverek destabilizációra vezető délkelet-európai felhalmozódása és elterjedése elleni küzdelemhez való hozzájárulására tekintettel a 2002/589/KKBP együttes fellépés végrehajtásáról szóló, 2002. október 21-i 2002/842/KKBP tanácsi határozat (HL L 289., 2002.10.26., 1. o.).

minden rendelkezésre álló eszközt igénybe kell vennie a tűzfegyverek nyomon követésére, ideértve az iTRACE-t¹⁰, az iARMS-t¹¹ és az Europol elemzőrendszerét is.

A 2. intézkedés egy kísérleti projekt megvalósítása az adatgyűjtéssel kapcsolatban.

A 3. intézkedés keretében tanulmányt kell készíteni az információcsere-rendszerekről a stratégiai és operatív információelemzés javítása érdekében.

A **2. cél** a kölcsönös bizalom erősítése.

Az 1. intézkedés keretében közös löfegyverszakértői találkozót kell szervezni. Az EU és a nyugat-balkáni partnerek löfegyverszakértőinek vegyes bizottsága ennél egygyel tovább lépve délkelet-európai löfegyverszakértőket is meghívott az európai löfegyverszakértők csoportjának találkozójára.

A 2. intézkedés együttes fellépési napok¹² éves megszervezésére és a nyugat-balkáni partnerek „Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyyegetettség Ellen” elnevezésű platformba történő bevonására irányult az EU szakpolitikai ciklusa keretében (EMPACT, a továbbiakban: tűzfegyverplatform).

A **3. cél** a kapacitásépítés tűzfegyver-kereskedelemmel kapcsolatos képzési tevékenységek szervezése révén. A vegyes bizottság egy megvalósíthatósági tanulmányt is megrendelt a nem nyilvántartott fegyverek önkéntes átadásának folytatásáról.

1.3. Az értékelés céljai és módszere

Ez a jelentés bemutatja a cselekvési terv által az EU és a délkelet-európai régió közötti tiltott tűzfegyver- és kézfegyver-kereskedelem kezelése terén 2015 óta elért eredményeket. A jelen értékelés elsősorban a tagállami bűnüldöző hatóságokkal, a nyugat-balkáni partnerekkel, az uniós ügynökségekkel – többek között a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségével (Europol), az EU Határ- és Partvédelmi Ügynökségével (Frontex), az EU Bűnüldözési Képzési Ügynökségével (CEPOL) –, valamint a helyi szinten tevékenykedő nemzetközi szervezetekkel, például a Központtal és az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalával lefolytatott konzultációra támaszkodik. E konzultáció részeként az Európai Bizottság 2018 júniusában egy kérdőívet is küldött e csoportoknak.

A Bizottság négy célzott találkozót is szervezett,¹³ amelyek eredménye információkkal szolgált a Bizottság által elvégzett értékeléshez.

A jelentés figyelembe veszi a nyugat-balkáni szakértők találkozóinak, az operatív bűnüldözési találkozók, valamint a kézfegyverek kérdésével foglalkozó nyugat-balkáni bizottságok találkozóinak eredményeit is.

¹⁰ Az iTrace egy uniós finanszírozású projekt, amely dinamikus, számszerű adatokkal látja el a szakpolitikai döntéshozókat az illetéktelen kezekbe jutott hagyományos fegyverek, az azokhoz tartozó lőszer és kapcsolódó felszerelések átadását illetően.

¹¹ Az Interpol tiltottfegyver-nyilvántartása és visszakövetési rendszere (iARMS) olyan korszerű eszköz, amely elősegíti a bűnüldöző hatóságok közötti információcserét és nyomozási együttműködést a tiltott fegyverek és a bűnelkövetésben használt legális fegyverek nemzetközi mozgásával kapcsolatosan.

¹² Az együttes fellépési nap egy olyan nap, vagy több olyan nap, amelyen a különböző országok bűnüldöző hatóságai koordinált ellenőrzéseket hajtanak végre a tűzfegyver-kereskedelemben részt vevő bünszervezeteket célba véve.

¹³ 2016. január 26-án, 2016. november 30-án, 2018. január 26-án és 2018. szeptember 24-én.

A Bizottság több, független szervezetek által készített külső tanulmányt is figyelembe vett.

Az a körülmény, hogy a cselekvési terv nem tartalmaz teljesítménymutatókat, kihívást jelentett a cselekvési terv végrehajtásának értékelése során. Az elemzést a jelentések eltérő részletessége és az információk uniós szintű összehasonlíthatóságának korlátai is akadályozták. A Bizottság többnyire beszámolókon, nem pedig számadatokon alapuló minőségi jelentésekre támaszkodott. A rendelkezésre álló számadatok azonban alátámasztották az érdekeltek álláspontját, választ adnak az értékelés kérdéseire és konvergenciájuk garantálja az e kérdésekre válaszul levont következtetés megbízhatóságát.

2. A CSELEKVÉSI TERV VÉGREHAJTÁSA

Az 1. intézkedés keretében az uniós tagállamok és a régió országai a tűzfegyverekkel kapcsolatos nemzeti kapcsolattartó pontok létrehozásán dolgoztak. A Központ ehhez célzott felszereléssel, képzéssel és tanácsadással nyújtott segítséget. Ezzel párhuzamosan az EU a bevált gyakorlatra vonatkozó iránymutatást fogadott el a tűzfegyverekkel kapcsolatos kapcsolattartó pontok létrehozásával kapcsolatban.¹⁴ 2018. december 31-én négy kapcsolattartó pont létezett a Nyugat-Balkánon (a koszovói* kapcsolattartó pont teljesen működőképes volt; az albániai, észak-macedóniai és szerbiai kapcsolattartó pontok pedig létrejöttek ugyan, de még nem voltak teljesen működőképesek).

A 2. intézkedés keretében a Központ módszertant dolgozott ki a kézfegyverekkel kapcsolatos regionális felmérésekre. Ennek célja az alábbiak elősegítése volt: i. kapacitásépítés a bűnüldöző hatóságoknál és ii. jobb adatáramlás a koordinált értékelés érdekében. Mind a hat partner hozzájárult a módszertan kidolgozásához, és jelenleg már e módszertant alkalmazzák. Ezen intézkedés végrehajtása érdekében az Európai Bizottság 1,5 millió EUR-t juttatott a UNODC-nek a 2016. évi Belső Biztonsági Alapból adatgyűjtésre és a nyugat-balkáni partnerekre is vonatkozó mutatók releváns értékeinek meghatározására.¹⁵

A 3. intézkedés keretében a Központ megvalósíthatósági tanulmányt készített¹⁶ „Linking small arms & light weapons registration systems in south-east Europe” („A kézi- és könnyűfegyverekkel kapcsolatos délkelet-európai nyilvántartásbavételi rendszerek összekapcsolása”) témakörben. A tanulmány célja a legális tűzfegyverekre vonatkozó információk stratégiai és operatív elemzésének javítása, valamint az illetéktelen kezekbe jutás megakadályozása volt.

A kölcsönös bizalom erősítésére irányuló 2. cél részeként a Bizottság a régióbeli beavatkozás koordinációjának javítása érdekében négy koordinációs találkozót szervezett 2016 és 2018 között a megtett operatív intézkedések értékelésére és a különböző tevékenységek irányítására.

Az operatív együttműködés főként az EU tűzfegyverplatformra vonatkozó szakpolitikai ciklusa¹⁷ keretében történt. Az Europol támogatásával minden évben koordinált határforgalmi és belterületi ellenőrzéseket szerveztek a távolsági autóbuszokat és lőfegyver-kereskedőket célba véve. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) szintén támogatást nyújtott a határforgalom-ellenőrzések szigorításához a régióban és annak környezetében,

¹⁴ 2018. május 15-i 8586/18. sz. tanácsi dokumentum.

¹⁵ <https://www.unodc.org/unodc/en/firearms-protocol/data-collection-and-analysis.html>

¹⁶ <http://www.seesac.org/publication/p2.html>

¹⁷ A Tanács következtetései a szervezett és súlyos nemzetközi bűnözésre vonatkozó európai uniós szakpolitikai ciklus meghatározásáról és végrehajtásáról (15358/10 COSI 69 ENFOPOL 298 CRIMORG 185 ENFOCUSTOM 94. számú dokumentum, 2011.6.10.).

mivel a tűzfegyver-kereskedelem a felelősségi körébe tartozó „határon átnyúló bűncselekmények” fogalmába tartozik. A Frontex fontos műveleti területnek minősítette a Nyugat-Balkánt, és támogatja a tűzfegyver-kereskedelemmel kapcsolatos koordinált adatgyűjtést a Frontex által létrehozott Nyugat-Balkáni Kockázatelemzési Hálózat keretében közösen megállapított mutatóknak köszönhetően.

Együttműködési megállapodások állnak fenn az Europol, valamint Albánia, Bosznia és Hercegovina, Montenegró, Észak-Macedónia és Szerbia között¹⁸. E megállapodások lehetőséget kínálnak az információk és hírszerzési adatok cseréjére, valamint a műveletekben való együttműködésre. Öt nyugat-balkáni partner¹⁹ a 19-ből 16 operatív intézkedésben vett részt a tűzfegyverplatform keretében.

A 3. cél keretében a CEPOL képzésre és kapacitásépítésre vonatkozó munkamegállapodásokat dolgozott ki valamennyi nyugat-balkáni partnerrel (Észak-Macedónia kivételével, amelynek esetében még folynak a tárgyalások a munkamegállapodásról). A CEPOL évi 2-4 képzési tevékenységet és webináriumot, valamint online modulokat és egy csereprogramot nyújtott. A Központ emellett speciális képzési modulokat dolgozott ki a tűzfegyverekkel kapcsolatos kapcsolattartó pontokat illetően operatív elemzők, nyomozók, bűnügyi hírszerzési elemzők és igazságügyi nyomozók számára. A Központ a kormányzati intézményeknek is segítséget nyújtott a kézfegyver-ellenőrzési tevékenységek koordinálásához és egyrészt a nemzeti jogszabályaik, másrészt az uniós előírások és a megfelelő nemzeti cselekvési terveik közötti összhang megteremtéséhez.

3. AZ ÉRTÉKELÉS KÖVETKEZTETÉSEI

3.1. Relevancia

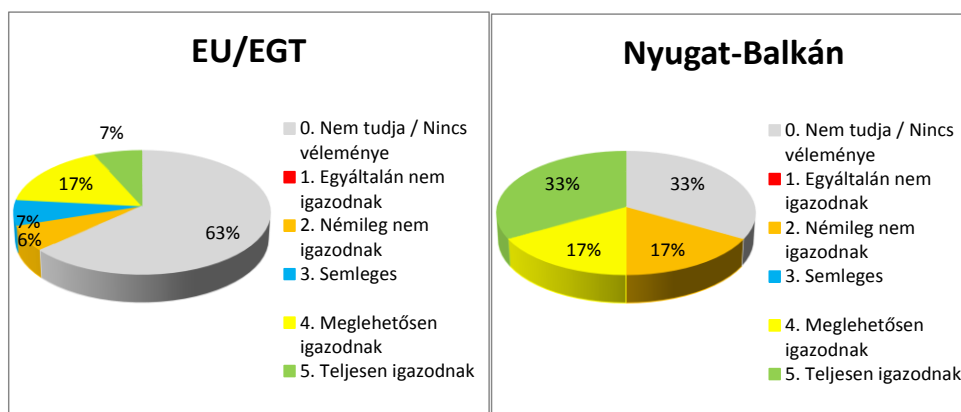
A Nyugat-Balkánra irányuló, azon belüli vagy onnan kifelé irányuló kereskedelem tárgyát képező tűzfegyverek továbbra is fenyegetést jelentenek az európai kontinens egészére. Becslések szerint 2,3 millió nyilvántartott és 3,8 millió nem nyilvántartott fegyver van a Nyugat-Balkánon polgári kézen.²⁰

A valódi tűzfegyverekké illegálisan átalakított vaktöltényes vagy gáz- és riasztófegyverek illetéktelen kezekbe jutása egy kibontakozóban lévő tendencia, és a régió az ilyen fegyverekkel kereskedők egyik tranzitpontja.

¹⁸ Ezeket 2013. december 9-én, 2016. augusztus 31-én, 2014. szeptember 29-én, 2011. december 22-én, illetve 2014. január 16-án kötötték meg.

¹⁹ Albánia, Bosznia és Hercegovina, Észak-Macedónia, Montenegró és Szerbia.

²⁰ *Strengthening Resilience in the Western Balkans* (Az ellenálló képesség megerősítése a Nyugat Balkánon), op. cit.

1. ábra A cselekvési terv aktuális igények szempontjából fennálló relevanciája²¹

A nyugat-balkáni partnerek fontosabbnak tekintették a cselekvési tervet és az együttműködést az EU-val, mint az uniós tagállamok.

A konzultációban részt vevő érdekeltek kedvezően értékelték a cselekvési tervet annak struktúrára, bűnüldözési együttműködésre, valamint technikai segítségnyújtásra és képzésre helyezett hangsúlyát illetően. Véleményük szerint mindazonáltal fejlesztésre szorul a más olyan országokkal – például Moldovával és Ukrajnával – való együttműködés, amelyekben kevésbé szigorú a tűzfegyverek ellenőrzése. A tűzfegyverplatform szintén elfogadta az aktuális operatív intézkedés ezen országokra történő kiterjesztését. A konzultációban részt vevő érdekeltek állítása szerint a cselekvési terv nem fordított kellő figyelmet a büntető szakpolitikára, a büntetőjogi szankciók és a büntetőeljárások megerősítésére. E témakörök azért tűntek fontos kérdéseknek, mert a büntetőjogi szankciók a Nyugat-Balkánon gyakran nem kezelik megfelelően a tűzfegyver-kereskedelmet külön bűncselekményként, és ilyen ügyekben ezért ritkán folytatnak büntetőeljárást a nemzeti hatóságok. Az érdekeltek azt is hangsúlyozták, hogy a cselekvési terv nem fordított kellő figyelmet figyelemfelkeltő tevékenységekre a készletkezelést, a felesleges készletek csökkentését vagy a nemi dimenziót illetően (a nők alulreprezentáltsága, a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos ismeretek).

Az érdekeltek összességében úgy vélik, hogy jóllehet a cselekvési terv fontos szerepet játszott a tűzfegyver-kereskedelemmel szembeni együttműködés javításában, az további javításra és korszerűsítésre szorul.

²¹ A bűnüldöző hatóságoknak 2018 júniusában megküldött kérdőívre adott válaszok.

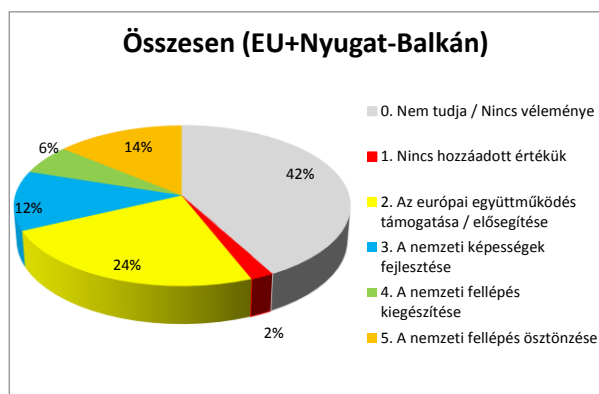
Főbb megállapítások

- A cselekvési terv a tűzfegyver-kereskedelem elleni küzdelem legfontosabb kérdéseire összpontosított közös adminisztratív struktúrák, közösen megállapított munkamódszer és közös képzési igények figyelembevételével.
- A cselekvési terv elősegítette a fenyegetettségértékeléshez szükséges koordinált adatgyűjtést, és azonosította a közös fenyegetéseket.
- A cselekvési terv elősegítette az uniós ügynökségek által támogatott koordinált és célzott közös ellenőrzéseket.
- A cselekvési terv nem fordított kellő figyelmet a büntető szakpolitikára, a büntetőjogi szankciók és a büntetőeljárások megerősítésére.
- A cselekvési terv nem kezeli kellő mértékben az Ukrajnába és Moldovába, illetve onnan kifelé irányuló kereskedelemhez kapcsolódó lehetséges jövőbeli fenyegetéseket.
- A nyugat-balkáni partnerek általánosságban elkötelezettebbek, mint az uniós tagállamok.
- A cselekvési terv nem fordít kellő figyelmet a büntetőjogi szankciók és a büntető szakpolitikák, valamint a készletcsökkentés kérdésére.

3.2. Uniós hozzáadott érték és fenntarthatóság

Nem állapítható meg közvetlen ok-okozati összefüggés a cselekvési tervben említett tevékenységek és a tűzfegyver-kereskedelemre jellemző aktuális trendek között, amelyeket számos egyéb tényező és egyéni vagy kétoldali kezdeményezések is befolyásolnak. A teljesítménymutatók cselekvési tervben tetten érhető hiánya, valamint a jelentések részletességének eltérő szintje szintén megnehezítette a cselekvési terv uniós hozzáadott értékének számszerűsítését.

A bevont érdekelt többsége mindazonáltal elismerte a cselekvési terv hozzáadott értékét. Kedvezően ítélték meg az Európai Bizottság koordinátorként betöltött szerepének fontosságát, a Bizottság ugyanis segítséget nyújt azáltal, hogy fórumot biztosít a bűnüldöző hatóságok számára a találkozásra, a kapcsolatépítésre és az együttműködés javítására a nyugat-balkáni partnerekkel. Az érdekelt megjegyezték, hogy ez önmagában fontos eredménynek számít egy jelentős politikai feszültségek által jellemzett régióban.

2. ábra A cselekvési terv hozzáadott értékének főbb területei²²

²² A bűnüldöző hatóságoknak 2018 júniusában megküldött kérdőívre adott válaszok.

Az operatív együttműködést illetően a koordinált és célzott közös ellenőrzések megszervezését többnyire dicsérték, mivel ezen ellenőrzések megkönnyítik a hírszerzési adatok gyűjtését, az információmegosztást, és lehetővé teszik a szűk keresztmetszetek azonosítását.

A nyugat-balkáni partnerek többsége méltányolta az Europol által az operatív együttműködéshez a műveleti központja és a hírszerzési adatok folyamatos megosztása révén nyújtott támogatást. Egyes nyugat-balkáni partnerek ugyanakkor úgy vélték, hogy az Europol általi támogatás nem szolgált kellően korai visszajelzéssel és hasznos hírszerzési elemzéssel. Az Europol csak az esetek kis számában volt képes a Nyugat-Balkánnal kapcsolatos hírszerzéshez hozzájárulni (az összes eset 5,4%-ában 2017-ben, és 7,6%-ában 2018-ban).²³ A nyugat-balkáni partnerek véleménye szerint egyéb ügynökségek, például az Eurojust és a Frontex csak nagyon kis mértékű hozzájárulást nyújtottak. Az Eurojust nem támogatott a Nyugat-Balkánon a tűzfegyver-kereskedelemmel kapcsolatos közös nyomozócsoportot, a Frontex közreműködése és az Eurosur²⁴ fúziós szolgáltatásainak igénybevétele pedig nem szolgált kellően hasznos információkkal nagyszámú tűzfegyver lefoglalásának lehetővé tételéhez.²⁵

Valamennyi uniós és nyugat-balkáni érdekelt kedvezően értékelte a nyugat-balkáni szakértők találkozóit, amelyek megkönnyítették a tűzfegyverekkel kapcsolatos nyugat-balkáni kapcsolattartó pontok létrehozását. E találkozók emellett megkönnyítették a nyugat-balkáni bűnüldöző hatóságok bevonását a tűzfegyverplatform 2019. évi operatív cselekvési tervébe is.

A cselekvési terv keretében elért eredmények fenntarthatósága nagyrészt azon múlik, hogy a cselekvési terv folytatódik-e a jövőben, és ha igen, milyen módon. Önmagában a cselekvési terv meghosszabbítása nélkül, hogy figyelembe vennék az azonosított új körülményeket és igényeket, valószínűleg nem járna észrevehető hatással.

A cselekvési terv mindazonáltal olyan dinamikus dokumentumnak bizonyult, amely általános célkitűzéseket és célokat határozott meg ugyan, de az uniós löfgyverszakértők és a délkelet-európai partnerek szakértőinek vegyes bizottsága számára is lehetővé tette, hogy támaszkodjon következtetéseire, és konkrét célkitűzéseket és tevékenységeket határozzon meg végrehajtására.

Főbb megállapítások

- A cselekvési terv átfogó keretet nyújtott az együttműködéshez azáltal, hogy fórumot biztosított a bűnüldöző hatóságok számára a találkozásra, a kapcsolatépítésre és az együttműködés javítására.
- Szakmai vizsgálat és támogatás a nemzeti kapcsolattartó pontok létrehozásával és a közös képzésekben való részvétellel kapcsolatban.
- Teljes körű, az uniós tagállamokkal egyenrangú részvétel a tűzfegyverekkel kapcsolatos EMPACT-ban.
- Az uniós ügynökségek (Europol, Eurojust és Frontex) mérsékelt hozzájárulása a cselekvési terv tevékenységeihez.

3.3. Eredményesség

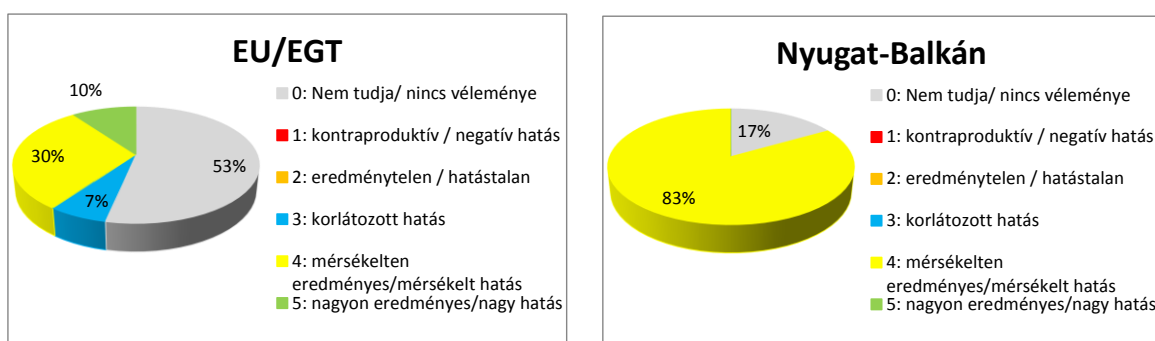
²³ Forrás: Europol.

²⁴ Európai határőrizeti rendszer.

²⁵ Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Montenegró és Szerbia.

Mint az a 3.2. szakaszban is megállapítást nyert, két körülmény nehezítette a terv eredményességének értékelését: a teljesítménymutatók cselekvési tervben tetten érhető hiánya és a jelentések részletességének eltérő szintje. Értékelésének elvégzésekor a Bizottság csak korlátozottan fért hozzá az Europol, az uniós tagállamok és a délkelet-európai partnerek operatív információihoz. A lefoglalások és a közös műveletek nagyon ritkán szolgáltak olyan részletes információkkal, amelyek lehetővé tennék a csempészútvonalak és a csempészek módszereinek értékelését. A Bizottság ezenkívül ellentmondásos számadatokat kapott, ami megnehezítette az országok közreműködésének értékelését. A fegyverek lefoglalásával, önkéntes átadásával és megsemmisítésével kapcsolatos statisztikák nem voltak eléggé részletesek a trendelemzéshez és az országok közötti összehasonlításhoz.

A konzultációban részt vevő érdekelteltek vegyes érzelmeiknek adtak hangot a cselekvési terv eredményességét illetően. A bűnüldöző hatóságok modernizációjával kapcsolatos tevékenységeket (1. cél) többnyire eredményesebbnek tekintették, mint a kölcsönös bizalom építésével és a tényleges együttműködéssel kapcsolatos tevékenységeket (2. cél). Az érdekelteltek ugyancsak vegyes érzelmeiknek adtak hangot a képzés és kapacitásépítés fokozására irányuló tevékenységeket (3. cél) illetően.

3. ábra Az 1. cél keretében végrehajtott intézkedések eredményessége²⁶

Az 1. céllal összefüggésben továbbra is a tűzfegyverek lefoglalásával kapcsolatos harmonizált adatgyűjtés jelenti az egyik legnagyobb akadályt mind az EU-ban, mind pedig a Nyugat-Balkánon. Csak 16 uniós tagállam²⁷ és 4 nyugat-balkáni partner²⁸ vesz részt a UNODC uniós finanszírozású, tűzfegyverekkel kapcsolatos globális tanulmányában, ami korlátozza a tanulmány eredményességét. A részvétel ezen alacsony szintjének az az oka, hogy csak néhány kapcsolattartó pont működik megfelelően a szükséges adatok biztosításához. Nem került sor a hírszerzési adatokkal kapcsolatos egységes minimumkövetelményeket tartalmazó sablon kidolgozására, a bűnüldöző hatóságok pedig gyakran úgy vélték, hogy egy sablon korlátozná a kicserélt információk hasznosságát.

A nyugat-balkáni partnerek nemzeti jogszabályait többnyire összhangba hozták az uniós joggal²⁹, a tűzfegyverekről szóló irányelv³⁰ és az azt végrehajtó intézkedések felülvizsgálat

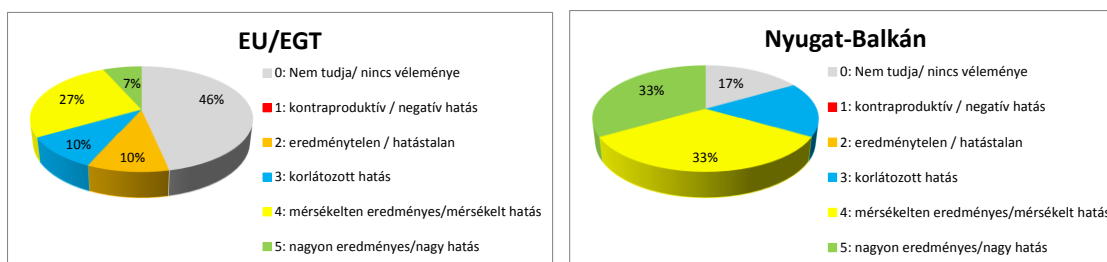
²⁶ A bűnüldöző hatóságoknak 2018 júniusában megküldött kérdőívre adott válaszok.

²⁷ AT, BE, CZ, DK, EL, ES, FI, HR, LT, NL, PT, RO, SE, SI, SK, UK.

²⁸ AL, BiH, MD, ME.

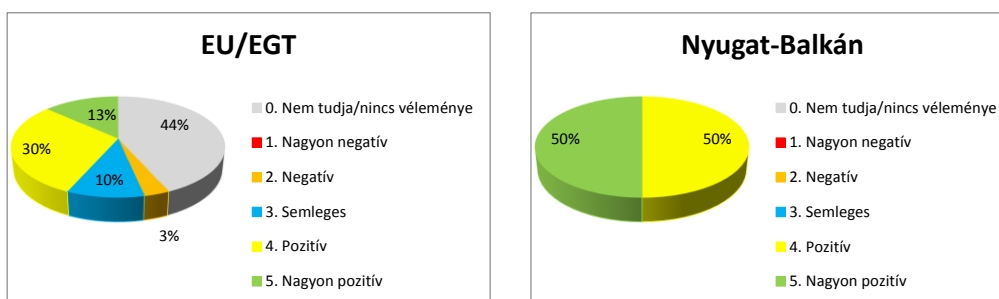
²⁹ Különösen az alábbiakkal: a Tanács 91/477/EGK irányelve a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről (HL L 256., 1991.9.13., 51. o.); az Európai Parlament és a Tanács 258/2012/EU rendelete (2012. március 14.) az Egyesült Nemzeteknek a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, a tűzfegyverek, részeik, alkotóelemeik és a löszerek tiltott gyártásáról és kereskedelméről szóló jegyzőkönyve (az ENSZ tűzfegyverekről szóló jegyzőkönyve) 10. cikkének végrehajtásáról, valamint a tűzfegyverek, tűzfegyverdarabok, alkotóelemeik és löszereik kiviteli engedélyezési, behozatali és tranzit szabályainak létrehozásáról (HL L 94., 2012.3.30., 1–15. o.).

azonban – különösen a tűzfegyverek hatástalanítására és megjelölésére vonatkozó előírásokat illetően – jogszabály-módosításokat igényel a partnerek részéről.

4. ábra Az 2. cél keretében végrehajtott intézkedések eredményessége³¹

A 2. céllal összefüggésben az érdekeltek többnyire elégedettek voltak a közös találkozók eredményességével, de megjegyezték, hogy azok eredményességét néha gátolta, hogy résztvevők középbeosztású nyomozók voltak, akiknek felhatalmazásra és utasításokra volt szükségük a nemzetközi találkozókra történő érdemi részvételhez, és nem mindig voltak tisztában az intézményeiken belüli átfogóbb fejleményekkel.

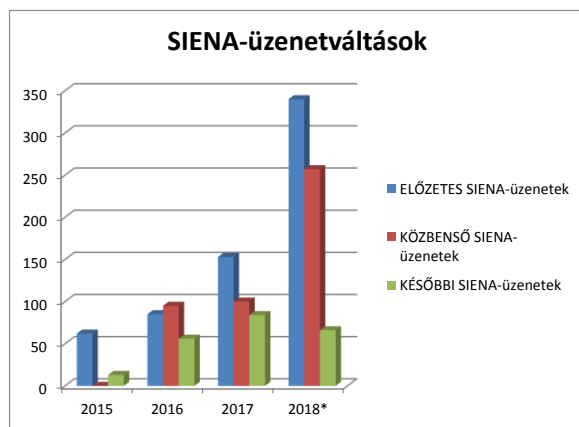
5. ábra A közös EU–Nyugat-Balkán találkozók eredményessége³²

³⁰ (EU) 2017/853 irányelv (2017. május 17.) a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 137., 2017.5.24., 22–39. o.).

³¹ A bűnüldöző hatóságoknak 2018 júniusában megküldött kérdőívre adott válaszok.

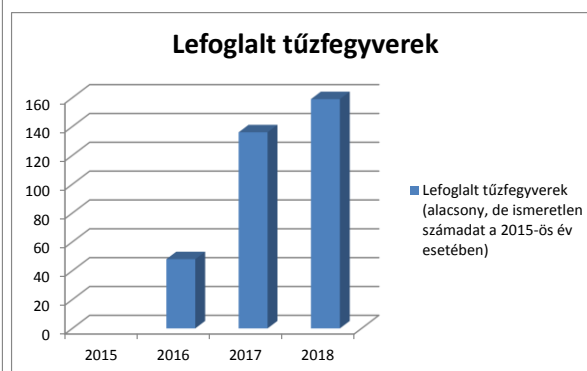
³² A bűnüldöző hatóságoknak 2018 júniusában megküldött kérdőívre adott válaszok.

A nyugat-balkáni partnerek nemzeti bűnüldöző hatóságain belüli nagymértékű munkaerő-fluktuáció megnehezítette a napi szintű együttműködést és információcserét. A rendelkezésre álló adatok mindazonáltal alátámasztották, hogy a résztvevők képesek tanulni a koordinált és célzott közös ellenőrzések során tapasztalt nehézségekből. Ezt a célzott közös műveletek keretében a Biztonságos Információcsere Hálózati Alkalmazáson (SIENA) keresztül váltott üzenetek (6. ábrán bemutatott) megnövekedett száma bizonyítja. A (fellépési napok és a későbbi nyomozások során) lefoglalt tűzfegyverek száma szintén folyamatosan emelkedett (mint azt a 7. ábra mutatja).

6. ábra

33

7. ábra

34

A gyakorlatban elégtelennek bizonyultak a nyugat-balkáni partnerek közötti határforgalom-ellenőrzések. Jóllehet – mint azt az összes érdekelt és a hírszerzési értékelések is elismerik – bizonyítékok állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a tűzfegyvereket a Nyugat-Balkánon keresztül szállítják az Európai Unióból és az Európai Unióba, lefoglalásokra többnyire az országok belterületén kerül sor, és csak ritkán a határon. Számos érdekelt hiányosságokra is rámutatott: a határőrök és vámtisztviselők nem támaszkodnak eléggé a kockázati profil kialakítására és az előzetes hírszerzési adatokra; nincsenek speciálisan kiképezve tűzfegyverek észlelésére, és felszereltségük sem megfelelő, valamint a határátkelőhelyekre összpontosítanak anélkül, hogy világos stratégia állna rendelkezésre a csempészek által használt többi szárazföldi határszakasz ellenőrzésére.

Az EU és a Nyugat-Balkán közötti operatív együttműködés számos gyenge pont azonosítását is lehetővé tette a két régió egyes országainak büntető eljárásjogában: országonként jelentős eltérések mutatkoznak a különleges nyomozási technikákban, az ellenőrzött szállításokat pedig korlátozza, hogy a tranzitországokban többnyire vonakodnak engedélyezni a műveleteket. Az érdekelt véleménye szerint egy erre lehetőséget teremtő nemzeti szintű közös jogi keret elősegítené a konkrét nyomozásokon kívüli hatékonyabb, hírszerzési célú információcserét.

A kriminalisztika (különösen a ballisztika) területén régiószerte igen eltérőek a technológiák, ami akadályozza a határokon átnyúló információcserét és összehasonlítást. Ballisztikai elemzésre és nemzetközi összehasonlításra eseti alapon kerül sor, és ezek nem szisztematikusak, és nem teljes mértékben automatizáltak.

A 3. céllal összefüggésben érdemes megjegyezni, hogy lényegesen nőtt a nyugat-balkáni partnerek CEPOL által biztosított képzésekben való részvétele. A számadatok szerint az uniós

³³ Források: Europol, EMPACT. A 2018-as adatok nem véglegesek.

³⁴ Ugyanott.

tagállamok eltérő mértékben vesznek részt a képzésekben; nem azonosítható konkrét trend, a részvételi arány pedig tartósan alacsony.³⁵ Két ország részvétele kiemelkedő: Görögország és Portugália esetében lényegesen nagyobb a webináriumokon ténylegesen részt vevők száma (átlagosan 66, illetve 15 webinárium-résztevő).

Számos érdekelt mindazonáltal sajnálkozását fejezte ki a kellőképpen gyakorlati képzés hiánya miatt; az érdekeltek közös nyomozócsoporthoz felállításának szükségességére és olyan konkrét kérdésekre is rámutattak, mint az átalakítható tűzfegyverek, valamint a vámtisztviselőket és határőröket célzó specifikus figyelemfelkeltő tevékenységek.

Főbb megállapítások

- A cselekvési terv keretében a bűnüldöző hatóságok modernizációja érdekében elvégzett tevékenységek.
- A nyugat-balkáni jogszabályok közelítése az uniós előírásokhoz.
- Közös találkozók szervezése annak érdekében, hogy egyedülálló teret biztosítsanak a löfegyverszakértők közötti párbeszédhez és a bevált gyakorlatok egymás közötti cseréjéhez.
- Folyamatos javulás az információcserében és az operatív együttműködésben a koordinált és célzott közös ellenőrzések során.
- A képzési és kapacitásépítési lehetőségek kedvező fogadtatása a nyugat-balkáni országok részéről.
- Fő teljesítménymutatók hiánya, amelyek lehetővé tették volna a célkitűzések megvalósítása felé tett előrelépés átfogó értékelését.
- Nemzeti kapcsolattartó pontok még mindig nem állnak fenn minden országban, és nem működnek, minek eredményeként:
 - továbbra sem harmonizált a tűzfegyverek lefoglalásával kapcsolatos adatgyűjtés;
 - az iARMS-adatbázis nincs módszeresen feltöltve;
 - a lefoglalt fegyverek nincsenek módszeresen nyomon követve;
 - a ballisztikai elemzések és az országok közötti összehasonlítások nem szisztematikusak vagy automatizáltak.
- Bebizonyosodott, hogy a Nyugat-Balkánon a határforgalom-ellenőrzés nem alkalmas a tűzfegyver-kereskedelem felderítésére, főleg azért, mert a határőrök és vámtisztviselők nem kaptak megfelelő tájékoztatást, képzést és felszerelést.
- Az eltérő jogi keretek miatt a határokon átnyúló műveletek során a nyomozási eszközök nem megfelelőnek bizonyultak.

3.4. Hatékonyság

A cselekvési terv költség-haszon elemzését korlátozta az a körülmény, hogy szám- és tényszerű adatok szinte egyáltalán nem állnak rendelkezésre, különösen a pénzügyi költségeket illetően.

A tűzfegyverplatform főszabály szerint jelentős pénzügyi támogatást nyújthat az uniós tagállamoknak és a nyugat-balkáni partnereknek. A pénzügyi támogatás olyan kiadásokat fedezhet, mint például az együttes fellépési napokon való részvétel költségei, a

³⁵ A tagállamok évente átlagosan 3,8 résztvevőt küldtek az összes képzésre (a helyi képzésekre és a webináriumokra), míg a nyugat-balkáni partnerek 2,7 résztvevőt küldtek.

nyilvánosságnak információk szolgáltatásáért szánt jutalmak, speciális felszerelések finanszírozása, valamint helyiségek bérlése fedett műveletek céljára. A pénzügyi támogatás különböző alapok, például a Migrációügyi és Uniós Belügyi Főigazgatóság Belső Biztonsági Alapja, az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (2015–2020), a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz (2014–2020), valamint a közös kül- és biztonságpolitika (2017–2019) révén érhető el. Úgy tűnt azonban, hogy az uniós tagállamok nyugat-balkáni partnereknél szolgálatot teljesítő összekötő tisztviselői és nemzeti nyomozói nincsenek teljesen tisztában ezzel az eszközzel, és többnyire nemzeti finanszírozásra és pusztán kétoldalú együttműködésre támaszkodnak.

Az évek során nem javult, vagy egyenesen romlott, az Európai Unió és a nyugat-balkáni partnerek közötti operatív együttműködés. Ezt jelzi a nyugat-balkáni partnerektől (a közös ellenőrzési műveleteken kívül) kapott SIENA-üzenetek csökkenő – a 2017-es 67%-os szintről 2018-ban 29%-os szintre esett – száma. Ugyanez a tendencia figyelhető meg az Európával megosztott esetek tekintetében: míg a szám nőtt 2017 és 2018 között az uniós tagállamok esetében (26-ról 29-re), addig csökkent a nyugat-balkáni partnerek esetében (4-ről 2-re).³⁶

A képzéseket illetően a CEPOL úgy döntött, hogy valamennyi nyugat-balkáni partner esetében fedezi a tevékenységeiben részt vevők költségeit (6 fő esetében 2016-ban és 2017-ben, és 4 fő esetében 2018-ban), és e partnerek kétszer annyi résztvevőt küldtek, mint amennyi finanszírozására fedezetet kaptak (ugyanakkor az uniós tagállamok a CEPOL által finanszírozott résztvevők számánál 1,62–1,69-szer több gyakornokot küldtek).³⁷ Ez azt jelzi, hogy a nyugat-balkáni partnerek elkötelezettebbek és arányosan nagyobb érdeklődést mutatnak a transznacionális képzési lehetőségek és ennél fogva a kiváló ár-érték arány iránt, mint az uniós tagállamok. A Központ szintén hasznos gyakorlati képzést nyújtott a bűnüldöző szervek tagjainak régiószerte. Kidolgozott például egy fegyverazonosítási platformot, hogy segítséget nyújtson a bűnüldöző hatóságoknak: i. a lefoglalt fegyverek, lőszeres és robbanóanyagok azonosításához, és ii. a további nyomozáshoz szükséges jelentések elkészítéséhez. A képzések hatékonyságát mindazonáltal nehéz értékelni, mivel a szervezők nem szolgáltattak elemzéssel a regionális képzésekre épülő képzésekkel (vagyis a regionális képzések résztvevői által nyújtott nemzeti szintű további képzésekkel) kapcsolatban. A képzések konzultációba bevont résztvevőinek többsége nem nyilvánított véleményt az általa kapott képzésről. A véleményüket megosztó résztvevők hangsúlyozták, hogy nem kaptak gyakorlati tanácsokat a közös nyomozócsoportok felállításával és olyan konkrét kérdésekkel kapcsolatban, mint például az átalakítható tűzfegyverek.

Főbb megállapítások

- A tűzfegyverekkel kapcsolatos EMPACT által az operatív együttműködéshez nyújtott hasznos támogatás.
- Nagy érdeklődés a nyugat-balkáni partnerek részéről a CEPOL és a SEESAC által nyújtott képzés iránt, és magas részvételi arány a képzésben.
- Elégtelen mennyiségű adat a konkrét eredményekről. Tájékozatlanság az EMPACT vagy más uniós eszközök által nyújtott támogatást illetően.
- Az Europol és a nyugat-balkáni országok közötti információcsere nem szolgál

³⁶ Forrás: Europol.

³⁷ Forrás: CEPOL.

3.5. Következetesség

Az Európai Bizottság törekedett biztosítani, hogy az érdekelték intézkedései kiegészítsék egymást. Ez csökkenti az átfedések kockázatát, és javítja az együttműködést a határon átnyúló bűnügyi nyomozásokban a 2016. december 13-i tanácsi következtetésekkel³⁸ összhangban. A tűzfegyver-kereskedelem a Nyugat-Balkánra vonatkozó, terrorizmus elleni, 2018. október 5-i közös cselekvési tervnek³⁹ is tárgyát képezi. A tűzfegyverplatform és a Központ tevékenységei a Nyugat-Balkánra vonatkozó „integrált belső biztonsági irányítás” megközelítésben is megjelennek; e megközelítés három pillérből áll: terrorizmus elleni küzdelem, súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelem és határbiztonság.⁴⁰

A Központot a koordináció előmozdítójaként ismerte el az integrált belső biztonsági irányítás koordináló szerve a fegyverellenőrzési tevékenységek és a tiltott tűzfegyver-kereskedelem elleni küzdelem tekintetében. Ez biztosítja a más munkafolyamatokkal és szakértői csoportokkal való összhangot.

Az EU és a délkelet-európai régió közötti együttműködést továbbra is megnehezíti a nem minden esetben koordinált érdekelték nagy száma. Különböző országok és nemzetközi szervezetek, mint például a Small Arms Survey (a kézi- és könnyűfegyverek kutatásával foglalkozó szervezet), a Southeast European Law Enforcement Centre (délkelet-európai bűnüldözési központ), az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO), a UNODC vagy az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ), szintén aktívan jelen vannak a régióban. Nem egyértelmű azonban a koordináció e csoportok tevékenységei és a Központ, a tűzfegyverplatform, valamint az integrált belső biztonsági irányítás között.

Számos érdekelt beszélt a találkozók felesleges megkettőzéséről, minek keretében hasonló résztvevők folytatják le ugyanazokat a vitákat. A belső koordináció és információmegosztás hiánya miatt másfelől az országok képviselői gyakran anélkül vesznek részt különböző találkozókban, hogy tudnának a korábban már hasonló keretek között lefolytatott hasonló megbeszélésekről vagy előadásokról.

A különböző finanszírozási csatornák (mint például az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz – beleértve a technikai segítségnyújtás és információcsere eszköz [TAIEX] módozatot is – és a Belső Biztonsági Alap) eleinte következetlenséget okoztak, és a koordináció hiányával jártak. E problémákat mindazonáltal kezelték, és úrrá lettek azokon a Bizottság segítségével. A fennmaradt kihívások egyike az, hogy a közös kül- és biztonságpolitika keretében néha a régióban folytatott más hasonló tevékenységek átfogó áttekintése nélkül nyújtanak finanszírozást.

Végül, biztosított volt a következetesség a cselekvési terv és a regionális ütemterv között. A Bizottság, a tűzfegyverplatform, az Europol és a Központ egyaránt szorosan közreműködött a regionális ütemterv igényfelmérésének megszövegezésében és a célkitűzések meghatározásában.

³⁸ 15536/16. sz. tanácsi dokumentum.

³⁹ https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/news/docs/20181005_joint-action-plan-counter-terrorism-western-balkans.pdf; lásd az 5. célkitűzést.

⁴⁰ <https://wb-iisg.com/>

Főbb megállapítások

- Nagyfokú összhang más átfogó stratégiákkal, ideértve a kézi- és könnyűfegyverekre vonatkozó uniós stratégiát és a regionális ütemtervet is.
- Szoros koordináció biztosítása a tűzfegyverek ellenőrzésével kapcsolatos, EU-n belüli jogalkotási fejleményekkel a nyugat-balkáni jogszabályok uniós előírásokhoz való közelítésének biztosítása érdekében; a nemzetközi jogi eszközökkel való összhang biztosítása.
- Kisfokú koherencia a különböző érdekelt tevékenységei között; sok átfedés; integrált irányítási struktúra hiánya a különböző tevékenységek szervezésében.
- Integrált és átfogó költségvetési megközelítés hiánya uniós szinten.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

Az EU és a nyugat-balkáni partnerek közös kihívásokkal néznek szembe.

A cselekvési terv hozzáadott értéke a hálózatépítés és az információcsere javítása, valamint a jövőbeli együttműködés alapjainak lefektetése terén volt a leginkább érzékelhető.

A cselekvési terv értékelése mindazonáltal azt mutatja, hogy számos tervezett intézkedést még nem hajtottak végre teljes mértékben, ami csökkentette a cselekvési terv eredményességét. Különösen ez a helyzet a megfelelő végrehajtási stratégiákhoz, koordinációhoz, hírszerzéshez és információcseréhez mind nemzeti, mind európai szinten szükséges, tűzfegyverekkel kapcsolatos kapcsolattartó pontok létrehozása esetében. Továbbra sem harmonizált a tűzfegyverek lefoglalásával kapcsolatos adatgyűjtés, amely lehetővé tenné, hogy a szakpolitika tényeken alapuljon, és a kereskedelemmel kapcsolatos tendenciák megfelelő és megbízható módon legyenek értékelhetők. Az érdekelt – a cselekvési tervben foglalt tervekkel ellentétben – szintén nem dolgoztak ki az információcserét szolgáló egységes jelentéstételi formanyomtatványt.

Az értékelés azt is alátámasztja, hogy a cselekvési terv eredményessége javítható. Például ahhoz, hogy a közös találkozókon konkrét eredményeket hozzanak, hasznos lehet a résztvevőket egyértelmű utasításokkal ellátni, és fel kell hatalmazni őket a lehetséges eredményekkel kapcsolatos állásfoglalásra vagy érdemi hozzájárulásra. Számos érdekelt vélte úgy, hogy a képzéseket hatékonyabbá tenné a gyakorlati esetekre, közös nyomozások megszervezésére és a konkrét kérdésekre, például az átalakítható tűzfegyverekre, való összpontosítás.

Ami a földrajzi hatályt illeti, a tevékenységek a Nyugat-Balkánra összepontosítottak, de a jövőbeli kihívások indokoltá tehetik, hogy a tevékenységeket ténylegesen Délkelet-Európa egészére – többek között a Moldovai Köztársaságra és Ukrajnára is – kiterjesszék annak érdekében, hogy időtálló megoldások kidolgozására kerüljön sor az EU keleti szomszédságában.

A tagállamoknak és a nyugat-balkáni partnereknek immár operatív prioritásokká és eredményekké kell konvertálniuk politikai kötelezettségvállalásaikat. A tagállamok, a nyugat-balkáni partnerek, az uniós ügynökségek és a nemzetközi szervezetek között szorosabb koordinációra van szükség ahhoz, hogy jobb és konkrét eredmények legyenek biztosíthatók a tűzfegyver-kereskedelem elleni közös küzdelemben. Ezzel összefüggésben a regionális ütemterv átfogó értékelést nyújt a jövőbeli szakpolitikával kapcsolatos régióbeli igényeket illetően. Az adott esetben országspecifikus operatív célkitűzésekkel, részletesebb teljesítménymutatókkal és egyértelmű irányítási és költségvetési struktúrával egészíthető ki. A Bizottság fel van készítve arra, hogy támogatást nyújtson a tagállamoknak, a nyugat-balkáni

partnereknek, az uniós ügynökségeknek és a nemzetközi szervezeteknek az e kihívásokkal való megbirkózáshoz. A konzultációban résztvevő érdekeltek szerint szükség van egy cselekvési tervre. Általánosságban e cselekvési terv értékelését figyelembe kell majd venni e területen a jövőbeni folyamatos együttműködés biztosítása érdekében.